

DZIEDZICTWO KULTUROWE - WSPIERANIE DZIAŁAŃ MUZEALNYCH -

PODSUMOWANIE NABORU NA ROK 2015

I. INFORMACJE OGÓLNE

W ramach Programów MKiDN na rok 2015 odbył się jeden nabór do priorytetu *Wspieranie działań muzealnych* z terminem składania wniosków do 30 listopada 2014 r. Drugi z planowanych naborów (z terminem składania wniosków do 31 marca 2015 r.) nie odbył się z powodu wyczerpania budżetu Priorytetu w ramach pierwszego naboru.

W ramach I naboru do priorytetu *Wspieranie działań muzealnych* wpłynęły **274** wnioski o dotacje (w tym: 253 wniosków jednorocznych i 21 wniosków dwuletnich) na łączną kwotę wnioskowaną **29 371 225,38 zł** (w tym: 26 451 163,40 zł na rok 2015 i 2 920 061,98 zł na rok 2016). W 71 z przedłożonych wniosków stwierdzono błędy formalne, przy czym w przypadku 7 z nich błąd polegał na braku minimalnego wkładu własnego, a co za tym idzie dopuszczenie ich do dalszego rozpatrywania zostało przedstawione do decyzji Ministra KiDN. Pani Minister wyraziła zgodę na uwzględnienie 6 z przedmiotowych wniosków w dalszej procedurze oceny, oraz nie wyraził zgody na poddanie ocenie 1 z przedmiotowych wniosków, a tym samym został on uznany za błędny formalnie. W rezultacie jako błędne pod względem formalnym zakwalifikowano 65 wniosków, które stanowiły 24% wszystkich projektów przedłożonych w ramach naboru.

Rodzaje popełnionych błędów formalnych:

- przeznaczenie ponad 10% wydatków na koszty nieujęte w wykazie kosztów kwalifikowanych - głównie były to koszty związane z:
 - w przypadku projektów konserwatorskich: opracowaniem zbiorów, digitalizacją zbiorów, zakupem sprzętu;
 - w przypadku projektów wystawienniczych: działaniami edukacyjnymi (w tym m.in. prezentacjami multimedialnymi o charakterze edukacyjnym i/lub zakupem sprzętu do ich prezentacji oraz przygotowaniem kopii obiektów do celów edukacyjnych), pracami remontowymi, zakupem eksponatów, zakupem wyposażenia nie będącego elementem aranżacji wystawy;
 - w przypadku wszystkich typów projektów: koordynacją, nadzorem, kosztami administracyjnymi – tj. księgowość, wynajem biura, delegacje itp., działaniami towarzyszącymi – tj. konferencje, wernisaże, rekonstrukcje historyczne itp., , promocją – która jest kwalifikowana, ale jedynie do 10% kwoty wnioskowanej;
- niezgodnością wniosku z zakresem kwalifikujących się zadań poprzez złożenie wniosku na konserwację niezainwentaryzowanych obiektów;
- niezgodnością wniosku z zakresem kwalifikujących się zadań poprzez złożenie wniosku na konserwację obiektów niewpisanych do inwentarza bądź ksiąg depozytowych wnioskodawcy;

- niezgodnością wniosku z zakresem kwalifikujących się zadań poprzez złożenie jednego wniosku na modernizację lub realizację kilku wystaw;
- niezgodnością wniosku z zakresem kwalifikujących się zadań poprzez złożenie wniosku na organizację jedno lub kilkudniowego pokazu, a nie wystawy czasowej;
- nieprzeznaczenie wszystkich planowanych przychodów z realizacji zadania na koszty związane z jego realizacją (planowane przychody opisane w części merytorycznej wniosku i/lub Wykazie wskaźników nie były uwzględnione w Źródłach finansowania zadania oraz polu VII.2.).

W efekcie powyższego **209** wniosków pozytywnie przeszło etap oceny formalnej i zostało poddanych ocenie merytorycznej dokonywanej przez zespół sterujący oraz ocenie organizacyjnej i strategicznej dokonywanej przez NIMOZ. Kwota wnioskowana wszystkich poprawnych formalnie projektów wyniosła **23 059 255,24 zł** (w tym: 20 566 966,26 zł na rok 2015 i 2 492 288,98 zł na rok 2016), a budżet priorytetu opiewał na kwotę **4 835 688 zł**.

Po zsumowaniu oceny merytorycznej z oceną strategiczną i organizacyjną Dyrektor NIMOZ zatwierdził schemat podziału środków, na podstawie którego **68** wniosków uzyskało rekomendacje uprawniające do otrzymania dofinansowania (tj. min. 70 punktów), w tym **6** projektów 2-letnich. Minister KiDN przyznała dotacje wszystkim rekomendowanym projektom na łączną kwotę **4 835 688 zł na rok 2015** i **586 000 zł na rok 2016**.

Złożenie odwołania przysługiwało 133 projektom (które w procedurze oceny punktowej osiągnęły min. 50, ale mniej niż 70 punktów). 102 z nich skorzystały z możliwości złożenia prośby o ponowne rozpatrzenie wniosku. Minister ustosunkował się pozytywnie do 21 ze złożonych odwołań.

Ostatecznie w ramach edycji 2015 w priorytecie *Wspieranie działań muzealnych* dotacje otrzymało 89 projektów na łączną kwotę 5 660 688 zł na rok 2015 i 794 000 zł na rok 2016.

II. OCENA WARTOŚCI MERYTORYCZNEJ

W skład zespołu sterującego oceniającego wnioski pod względem merytorycznym wchodziło 5 osób. W trakcie procedury oceny eksperci wskazywali na czynniki, które najczęściej wpływały na obniżenie oceny merytorycznej zgłoszonych projektów:

- zwracano uwagę na niewielki odsetek projektów zakładających współpracę między muzeami lub innymi instytucjami kultury - w przypadku wielu projektów taka współpraca byłaby wręcz wskazana, choćby w zakresie konsultacji z ekspertami zewnętrznymi, z Polski lub zagranicą;
- często systematyka wyboru obiektów do konserwacji nie jest szczegółowo uzasadniona;
- projekty nastawione na widzów niepełnosprawnych powinny zawierać przekonujące uzasadnienie poprzedzone analizą społeczną; we wniosku powinna znaleźć się informacja czy zapotrzebowanie na taką wystawę jest długofalowe, do jakich konkretnie środowisk jest kierowane, w jakich grupach/instytucjach/szkołach prowadzona będzie akcja informacyjna; wnioskodawca powinien również podać szacunkową liczbę osób niepełnosprawnych, które odwiedzą wystawę, a w rozliczeniu szczegółowo scharakteryzować grupy zwiedzających;
- projekty, które ubiegają się o dofinansowanie ze środków Ministra KiDN powinny odznaczać się większą innowacyjnością i kreatywnością – dotacja nie powinna być źródłem finansowania bieżącej działalności, lecz wsparciem dla projektów wykraczających poza ramy codziennego funkcjonowania instytucji;
- opisy projektów zamieszczone we wniosku są zbyt pobieżne i mało konkretne, brakuje podstawowych danych na temat projektów planowanych do realizacji;

- wnioski dotyczące projektów wystawienniczych powinny bezwzględnie zawierać informację o powierzchni wystawy oraz koncepcji aranżacyjnej – takie dane są niezbędne dla rzetelnej oceny efektywności projektu - istotna jest także informacja jakie elementy z zasobu muzeum (materiały, sprzęt) zostaną wykorzystane do wystawy;
- w przypadku wniosków dotyczących organizacji wystaw czasowych niezbędne jest podanie przez wnioskodawcę informacji jak planuje wykorzystać sprzęt zakupiony w ramach zadania po zakończeniu wystawy;
- we wnioskach dotyczących modernizacji wystaw koniecznym jest opisanie przez wnioskodawcę obecnego stanu wystawy;
- autorzy wniosków na prace konserwatorskie powinni opisywać plany odnośnie digitalizacji zasobu, którego konserwacja jest planowana w ramach zadania (zaleca się, aby pracom konserwatorskim towarzyszyły prace digitalizacyjne finansowane z wkładu własnego);
- formułując cele realizacji projektu wnioskodawcy powinni odnieść się nie tylko do samej instytucji, ale również jej otoczenia – korzyści z realizacji projektu, które mają wpływ nie tylko na sam podmiot wnioskujący;
- wnioskodawcy powinni opisywać projekt również na tle strategii rozwoju instytucji, odnosić zakładane cele realizacji projektu do założeń strategicznych dla instytucji.

III. OCENA ZGODNOŚCI ZE STRATEGICZNYMI CELAMI PRIORYTETU

Oceny zgodności projektów ze strategicznymi celami priorytetu dokonał Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów w porozumieniu w Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przedmiotowa ocena została przeprowadzona w oparciu o kryteria opisane w regulaminie Priorytetu, przy uwzględnieniu oceny merytorycznej dokonanej przez zespół sterujący. Do najczęstszych wad wniosków wpływających na obniżenie punktacji w tej kategorii należały:

- brak opisu szczegółowej koncepcji wystawy – pole B.1. powinno zawierać precyzyjny opis założeń scenariuszowych i aranżacyjnych planowanej wystawy i precyzować związek poszczególnych kosztów (opisanych w polu B.2.) z założeniami koncepcyjnymi;
- w przypadku projektów z zakresu modernizacji wystaw stałych brak opisu obecnego stanu wystawy oraz uzasadnienia dla przeprowadzenia prac modernizacyjnych w polu B.1.;
- w przypadku projektów konserwatorskich brak programu prac konserwatorskich w polu B.2.;
- w przypadku projektów z zakresu wyposażania pracowni konserwatorskich brak precyzyjnych informacji na temat aktualnego stanu pracowni oraz uzasadnienia zakupu poszczególnych sprzętów w polu B.1.;
- brak opisu poszczególnych działań w polu B.2. – brak charakterystyki, a tym samym argumentacji dla kosztów uwzględnionych w preliminarzu;
- w odniesieniu do projektów z zakresu tworzenia wystaw stałych i organizacji wystaw czasowych brak informacji nt. zasad biletowania wystaw tj. informacji, czy wystawa będzie generowała dodatkowe przychody/będzie osobno biletowana;
- w polu B.3., przy opisie osób zaangażowanych w realizację zadania brak konkretnych informacji jaką funkcję w projekcie będą pełniły wymieniane osoby.

IV. OCENA WARTOŚCI ORGANIZACYJNEJ

Ocena organizacyjna została przeprowadzona przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Czynniki, które wpływały na obniżenie punktacji w ramach kryteriów organizacyjnych były przede wszystkim:

- sporządzenie wniosku niezgodnie z wytycznymi zawartymi we wniosku wzorcowym;
- niespójności pomiędzy poszczególnymi elementami wniosku, w szczególności pomiędzy polem B.2. a preliminarzem (każdy koszt z preliminarza powinien być wymieniony i opisany w polu B.2.), pomiędzy preliminarzem a harmonogramem (każdy koszt z preliminarza powinien być uwzględniony w harmonogramie) oraz pomiędzy polami opisowymi wniosku a Wykazem wskaźników (wartości wskaźników powinny być weryfikowalne na podstawie pól opisowych wniosku);
- brak kalkulacji przychodów w polu VII.2. (powinny znaleźć się w kolumnie 'nakład');
- przeznaczenie dotacji na koszty niekwalifikowane (w sytuacji, gdy zjawisko to przekraczało 10% kwoty wnioskowanej traktowane było jako błąd formalny);
- błędna lub nieweryfikowalna (spowodowana łączeniem w jednej pozycji kosztowej kosztów bieżących i inwestycyjnych) klasyfikacja budżetowa;
- nieprecyzyjne nazwy kosztów (w tym: brak określenia typu kosztu – wynagrodzenie/zakup oraz brak dokumentów rozliczeniowych) uniemożliwiające rzetelną ocenę ich kwalifikowalności;
- łączenie w jednej pozycji kosztowej kosztów merytorycznych (np. druk katalogu) i kosztów promocyjnych (np. druk materiałów promocyjnych);
- nieuwzględnienie w harmonogramie kluczowych działań: otwarcia/zamknięcia wystawy, udostępnienia/zmagazynowania zakonserwowanych obiektów, rozliczenia.

V. PODSUMOWANIE

Podsumowując należy wskazać, że w sposób kluczowy na ocenę wniosku we wszystkich kryteriach wpływa kompletność, przejrzystość i staranność jego sporządzenia. Eksperti oceniający wnioski pod względem merytorycznym zwracali uwagę na zbytnią lakoniczność wniosków – w wielu opisach projektów nie było informacji kluczowych z punktu widzenia oceny projektu. Formularz wniosku powinien być wypełniony po szczegółowym zapoznaniu się z regulaminem Priorytetu oraz wnioskiem wzorcowym. Dokumenty te zawierają wszystkie kluczowe informacje dla potencjalnego wnioskodawcy. W przypadku, gdy instytucja sporządzająca wniosek po lekturze w/w dokumentów ma dodatkowe pytania powinna konsultować się z NIMOZ – w trybie mailowym lub telefonicznym. NIMOZ organizuje również szkolenia z zakresu aplikowania do Programów MKiDN (w zakresie programów, dla których jest instytucją zarządzającą). Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż wykorzystanie opisanych powyżej elementów wspomagających przygotowanie wniosku w zasadniczym stopniu pomaga uniknąć błędów formalnych, jak również omyłek merytorycznych wpływających na obniżenie oceny projektu.